

SZERKESZTŐI IRODA:

Békéscsaba 21. szám. (Postapénzt) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Hétre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzp-utca 38. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitlteri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A dinamit harcza.

A fehér czár élete komoly veszedelembe forgott atyja meggyilkoltatásának évfordulóján.

Nem először történt meg ez már a föld leghatalmasabb, de bizonyára legszörnyűbb helyzetben lévő uralkodójával. Az ő élete minden nap ki van téve az erőszakos kumulációnak. Alig van annyi nyugodt percze, hogy megmérhetlen országának dolgaival foglalkozhassék, annyira elfoglalja idejét a saját életbiztonságáról való gondoskodás.

A legnagyobb ur a föld kerekén, de nyughatatlanabb az élete, mint azoknak a szerencsétlen teremteteknek, a kiket az ő kegyessége az ólom bányákba juttatott. Azok még reménykedhetnek, hogy valamikor csak kisért még az igazság napja, s isten szabadege alatt vár meg rájuk a földi örömeknek valamelyes élvezete.

De a fehér czárnak reménytelenül kell élnie egyik napról a másikra, mert minden pillanatban, s a legvédtettebb helyen is felrobbanhat az a bomba, melynek az a rendeltetése, hogy a föld leghatalmasabb urát az orosz czárok rendes sorsára juttassa.

A gondviselés különös kegyelmének köszönheti ez a hatalmas ur, hogy ez uttal még kimenekülhetett a halálos veszedelemből. Meddig orkódik még élete felett a gondviselés: ki tudná azt megmondani?

Hogy a gondviselés örökös kegyelmességét az elnyomottak kezében lévő bombák mily könnyen el tudják látrítani a czárok feje felől, azt a czárok gyászos sorsa eléggé bizonyítja.

Az elnyomott nép nem válogatós az eszközökben. Ha másképp nem képes észreérinteni a zsarnokait, hát robbantó szerkezetekkel töltöget, s odaveti a czárok lábai elé. Sok hatalmas ur próbálkozott meg már a robbanó anyagok ártalmatlanná tételével, s az eredmény rendszerint az lett, hogy a dinamit és melinit hatalmasabbnak bizonyult be az orosz czároknál.

Sikerülni fog-e III-ik Sándor czárnak kifogni a dinamiton, abban talán ő maga kételkedik legjobban.

A hóhérnak megszaporodhatik ugyan a munkája, de a mig dinamit lesz a világban, s a mig az orosz czárok a népszabadsági érdekek teljes negligálása mellett kizárólag a zsarnok uralkodó kiterjesztésén fáradoznak, addig ne számítsanak arra, hogy ártalmatlanná tegyék a robbantó anyagokat.

Nem kívánjuk azonosítani magunkat azzal az irányzattal, mely a czárgyilkolás mesterességét a jogszerű cselekedetek sorába kész igrtatni. Az ilyen mű erőszakos műveleteknek nem lehet barátja senki, a ki részt követel magának a jogrend és a civilizáció áldásából, s épp ezért csak kárhóztatóság szólhatunk arról a kétségbeesett bár, de jogtalan eszközökkel dolgozó társadalmi osztályról, a mely, hogy közszabadsági érdekeit védelmezze: szembe tűz a jogrenddel, az emberiség nagy érdekeivel, s az orgyilkosság törvényességét hirdeti.

Eszélytelenség arra gondolni a dinamittal dolgozó elnyomottaknak, hogy a czárok életének erőszakos és állandó veszélyeztetésével előbbre viszik a népszabadság ügyét. A czárokat sorra gyilkolhatják, de a czarizmust ki nem ölhetik. A erőszak erőszakot provokál. A czarizmus megiszonyodhatik ugyan a czárgyilkolások látványaitól, de ezek a látványok nem törnek mindenhatóságát, s csak arra alkalmasok, hogy a megtorlás eszközeiben ő se legyenek válogatósak.

Igen rosszul szolgálják azok a közszabadsági érdekeket, a kik abban a hitben élnek, hogy a czárgyilkolásból rendszert csinálva engedményekre bírják a zsarnokuralmat.

A történelem ellenök bizonyít. Mennél jobban volt veszélyeztetve a zsarnok uralkodók élete, annál több több visszaélés követett el a hatalom a népszabadság érdekei ellen. Mennél hatalmasabbnak bizonyult be az elnyomott népekben a zsarnokuralomtól való szabadulás vágya, annál hevesebb küzdelmet provokált a hatalom a saját telhetetlensége, és korlátatlansága és a szabadságra vágyó népek elkeseredettsége között. És ennek az egyenlőtlen küzdelemnek mindig a népek adták meg az árát.

Sándor czár felteheti ugyan az életét, de félti egyszersmind a hatalmát is. Az élet veszélyeztetése elleni védelem szüksége a személyre terjed ugyan, de a hatalom veszélyeztetése ellen már nem a személy hanem a rendszer védekezik — ez pedig erősebb a dinamittal. A czár meghalhat; de a czarizmus úgy látszik örök életre van hívatva, s ezzel megküzdeni még a dinamittal sem lehet.

Oktalenség tehát a nihilistáktól olyan harcot idézni fel, a melyben vesztesek csak ők lehetnek. Egy czárnak haláláért — mint már annyiszor tapasztalhatták — sok száz ember éle-

tével, s millióknak a boldogulhatás reményéről való lemondásával kellett lakolniok.

Ez a harc elnyomottak és zsarnok uralkodók között még sokáig egyenlőtlen marad abban a rengeteg birodalomban, melyben a népek telhetetlenségre vannak kárhóztatva, s melyben a népszabadság elszánt hősei mindaddig csak azt voltak képesek elérni, hogy mig ők a szabadság érdekét oltalmazták, tulajdonképen a czarizmus mindenhatóságát erősítették meg.

Az orosz nép, s a közszabadsági érdekek bajnokai megtanulhatják a hatalommal eddig folytatott küzdelem sikertelenségéből, hogy erőszakos és meg nem engedett eszközökkel a szabadság jogait nem lehet diadalra jutatni.

De van tanulság ebből a küzdelemből a czároknak nézve is. Eszélyesen és jogszerűen cselekednek ugyan, ha a megtorlás minden eszközét igénybe veszik a merénylőkkel szemben, s ha hatalmukból ily elemek javára mit sem alkuszak le, de másfelől épen az eszélyességnek hódolnak meg, ha elejét veszik annak, hogy a szabadságra vágyó népek és a szabadságtól irtozó hatalom között ez az egyenlőtlen küzdelem ne fajuljon állandó rendszerre. Hiszen oly kevés kell annak a népeknek, hogy a mit a czarizmus e cizmen nekik oda ad, azzal a saját hatalmából mit sem veszít, sőt növeli vele a hatalmát, mert hálára kötelezi le a népeit. A hála pedig legbiztosabb alapja a trónoknak.

Kisérte meg Sándor czár: adja meg népének azt a régi sovárgott alkotmányt, adja meg neki örendelkezési jogait, lássa el a közszabadsági érdekeket a fejlődés feltételeivel, mondjon le a zsarnokuralom jogairól, s tapasztalni fogja, hogy a szabaddá tett nép sokkal erősebben és telkesebben fogja megvédeni a trónját, mint amily állandóan veszélyeztetni életét jelenleg az elkeseredett népek örült szenvedélye és vakmerősége. Sándor czárnak, úgy hisszük érdekében áll megvédeni az életét ama merénylőkkel szemben, kiknek kezébe az ő zsarnoksága adta a dinamitot, s ha erőlyes védelmi eszközök-höz akar nyulni, ilyet csak egyet találhat: megadni népének az alkotmányos szabadságot.

Ez az egy eszköz az, melylyel magát is megvédelmezheti, a dinamitot is ártalmatlanná teheti.

A szabad és boldog népek nem ártalmasak az uralkodókra, A szabadság nem vesz dinamitot

a kezébe, hanem háladatosságra tanítja a népeket.

És ez a trónok legjobb erőssége.

—n.

Politikai hírek.

Dugába dől bankkérdés. A bank-alap-szabályok 102. szakaszának az osztrák képviselőház által elhatározott módosítása, mely szerint az állam nyeremény-részesülése az osztalék 7 százaléka helyett annak már 6 százalékaál kezdődjék, az egész ki-egyezés létrejöttét kérdéssé teszi a záidényre. Csak ha az osztrák urakháza ismét visszaállítja a 102. szakasz eredeti szövegét úgy a mint azt a magyar képviselőház már megszavazta, az osztrák képviselőház pedig hozzájárul ezen határozathoz, juthatnának a kiegyezési törvények még a magyar országgyűlés feloszlata előtt legfelsőbb szentesítés alá.

A Romániával való kereskedelmi tárgyalások aligha fognak egyhamar fölvetet- ni. Bukarestből ugyanis azt jelentik, hogy a román küldöttek nem fognak előbb Bécs-be utazni, míg a román kamara el nem intézi a német román kereskedelmi szerződésre vonatkozó törvényjavaslatot. — Más oldalról azt jelentik, hogy Sturda Döme román kereskedelmi miniszter, ki a román küldöttek vezére volt, Károly királyt Berlinbe fogja kísérni. A tárgyalások tehát már ez okból is halasztást szenvednek.

A képviselőházból.

Budapest márc. 17.

A ház mai ülésén került napirendre Apponyi Albert grófnak a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslata.

A napirendet megelőzőleg néhány jelentést tudomásul.

Ezután következett a gr. Apponyi Albert képviselő által beadott s a kir. kuriának országos képviselő-választási ügyekben való bíraskodásáról szóló 476. számú törvényjavaslat indoklása.

Apponyi Albert gr. kifejti, hogy a választó polgárok választási jogainak megvédelése tisztán jogi, és nem politikai, a mint a magánjogi sérelmek, úgy a közjogiak, bírói védelmet igényelnek. A parlament semmiféle párturalma alatt nem lehet annyira el fogulatlan, hogy bíraskodása a párt felfogásain felül emelkedhessen, s azért ha a közigazgatási bíraskodás már nem létesíthető, a kuriai bíraskodás az egyetlen mód, amely célhoz vezet. E cél pedig az, hogy azon bűnös ítéletek, melyeket mandatumokért folytatni szoktak, korlátoztassanak, mert csak úgy van meg lehetősége annak, hogy a bűnös eszközök útján szerzett mandatumokat el is lehet sőt kell vesztetni. Kéri tehát, hogy javaslatát a ház fogadja el a tárgyalás alapjául és utasítsa azt a közigazgatási bizottsághoz. (Élénk helyeslés balfelől.)

Márczius idusa.

Besztercebánya, 1887. márc. 15.

Végtelenül jól esett lelkelemnek e becses lapok előző számaiból olvasni azon értesítéseket, melyek a márcziusi nagy eszmék megünneplését édes hazánk oly pontjairól is jelezték, melyek eddigi vétkes közönyűkkel és menthetetlen hallgatásukkal azt a szomorú látszatot támasztották, hogy lehetnek és vannak Magyarországnak oly fiai és honpolgárai, kikben hiányzik az érzék, a nemes kegyelet megünnepleni a nagy eszméket, egy nemzetet méltán megillető magasztos törekvéseket. A hazafini lelkesedés igazi heve ragadja meg lelkeimet, midőn a fentebb jelzett közöny és látszat cáfolatául én is szolgálhatok egy adattal

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. márczius 18.

„Chamillac.”

— Feuillet drámája. Gerő Lina jutalmául színré kerül holnap, márc. 19-én. —

Manapság regényekben, elbeszélésekben és színvűmekben egyaránt az erős dolgok örövendek „nagy keresletnek.” Legyen akármi, de legyen benne valami olyan, a mi megcsiklandozza a bört, s azért a valamért kereset árucikk lesz a portéka. Bizonyos más felől az is, hogy midőn „a szinpad legyen hű tükre az életnek”-féle szabály egyre sürűbben hangsúlyoztatik, azóta nem egy, másfélben tisztán látni tudó, poetikus és tehetséges író szándékosan keres igató motívumokat darabja alkotásánál, hogy a közönség u. n. közönyével szemben sikeresen riposztolhasson.

Való igaz, hogy ha a szinpadon levegőben járó alakok mozognak, melyek hus és csontok nélkül nem e világba valók, megzúgnak a szinpad eredeti rendeltetése, mely a mindennapi élet lehetőleg hű viszszatükörztetésében áll, — de igaz az is, hogy a szinpadnak nem lehet hivatása kizárólag a földhöz ragadt igazság visszatükörztetése, mely meggyőz ugyan, de a legtöbb esetben ellenszenvet is kelt. Mert nem az igazság, hanem annak „égi mássa” várja életre hívását a költőtől, s bizony földön vándorog az, ki az igazságot nem árnyozza meg a poezis melegítő sugarával, hanem úgy fogja le a papírosra, a hogy azt

a maga meztelenségében megfigyelte. Must Alfred életének tragédiája még nincsen oly messze, hogy ne lehessen rá hivatkozni, s minden előforduló esetben: idézni is.

A mi pedig a közönségnek oly sokszor, s annyiféle variációban hangoztatott közönyt illeti, nagy tisztelettel vagyok minden külföldi vélemény és telfogás iránt, akár honnan indítottassék is el, de ezt a Párizsból kiröpített telfogást se Budapestre, se egyetlen magyar városra legkevésbé pedig Kolozsvárra nézve nem tartom alkalmazhatónak, mert a mi kolozsvári közönségünk kényes és kritikus közönség ugyan, de soha sem indul jelszó után, még ha a Szajna mellől jön is az. S végre is, a nagy közönség nem ismer közönyt. Közönyös lehet egyes ember, nem lehet soha az egész, s nem lehet kivált a szinpadal szemben, melynek folyton meg megújuló változatai és jelszó gyanánt elindított fogalmat teljes merőben kizárják.

Ime Feuillet Octáv.

A franciák a legnagyobb regényírója, ki minden erős dolog, vagy — nevezük igazi nevén — minden leplezetlen frivolitást iránt a leghatározottabb ellenszenvenvel viseltetik: igen világos példa rá, hogy a közönség az ő poetikus alkotásait mindenkör szívesen látja, hódol geniejének és költészetének és kitárja egész szívét: „It van, tégy vele a mit akarsz.” Az ő darabjainak alapgondolata ily esik a léleknek és kiragadja nyárszorgát hangulatából a nézőt, ki a költészet meg-megesillanó sugaraiért szívesen elengedi magát az is,

ha erőszakoskodik a jellemekek, s önkényesen, minden szabály és törvény félredobásával szövi bevégzése felé a cselekvényt. Elengedi, azért, mert igazságszolgáltatást lát, s mert űde, átlátszó és szigorúan tiszta levegő árad le arról a szinpadról, melyen megelőző naptalan az Offenbach pyuzott igazságait volt kénytelen végighallgatni.

És ime a „Chamillac”, melyet a múlt őszi szeziónban, december 6-ikán mutattak be Budapestén igen jó sikerrel.

Hat ez természetes is.

Feuillet Octáv ma a continens legelső írója, kinek minden tiszteletre érdemes erkölcsi irányja, előadásának egyszerű, de mindig mély és rokonszenves szépségei nem csak regényeit tették kapóssá, hanem színműveit is, melyek közül a „Szegény ifjú története” és az „Erdő szépe” már jó rég ideje őrzik a közönség osztatlan rokonszenvét.

Uj színműve „Chamillac”, holnap kerül előadásra a kolozsvári szinpadon. Szolgálatot vélünk tenni a közönségnek azzal, ha röviden már ma megismertetjük a darabot, mely tele van finom és szép részletekkel, s le fogja kötni az érdeklődést széles mederben induló kis cselekvénye dozarára is. Feuillet mélyen érző szívvel fordul a szerencsétlenekhez és elbukottakhoz, s a darab hőse, Chamillac, is ily bukott jellem, kinek vezeklése és társadalmi meg-szabadítása képezi a színmű alapgondolatát.

A dűsgadag Chamillac, a mint fogsgából kisabadul, emberekkel veszi magát körül, kiket szolgálatába fogad; felemel a

porból egy könnyelmű tánczosnőt, s megígéri, hogy feleségül veszi, ha megjavulásának kétségtelen bizonyítékát fogja látni. Kifizeti egy könnyelmű ifjú ember kártyaadósságát, s gyors elhatározással egyedül önzetlen, nemes szíve által ösztönözöttve párbajt vív oly ügyben, melyben teljesen ártatlan, s a melyhez jó formán semmi köze.

A mesés övös e ponttól kezdve hibás. Könyvben nagyon szépen lehet megírni erőteljes és bizonyító indokollással mindezt, szinpadon azonban nem szabad rejtélyt hagyni, s hatást csak a világos cselekvény, s a jellemek tiszta fejlődése csinál. Feuilletnek azonban nem is a conceptio ügyes megszűvésében áll az ereje, hanem a részletek finom kidomoborításában. Meséi terjengősek, s e miatt szétfolyó a cselekvény, de a külön kiemelt vonások hűek, találók és minde- nekfelett kristálytiszták.

Chamillac fiatal korában könnyelmű katonatiszt volt, kártyaadósságokat csinált, s mikor egy ily becsületbeli tartozás terhe nyomta lelkét, ezredesétől ellopott egy tizenöt ezer franktal terhelt levelet. Az ezredes rajta kapta, pisztolyt tett elébe, hogy maga hajtja végre magán a haláltól kímé- mondott ítéletet. Chamillac azonban azt a kegyet kérte ki magának, hogy az ellenség előtt hallhasson meg. A kegyet megkapta, harcolt halálmegvetéssel, kapott sebeket, de életben maradt. Mire felgyógyult, gazdag örökséghez jutott, s akkor megfogadta, hogy életének hátralévő idejét az elbukottak megsegítésében fogja eltölteni. Ez az ő jellemének titka.

Feuillet az igazi poeta, költői vonásokat keres, s ezekhez sző mesét, melyen inkább erőszakosságokat követ el, semhogy e vonások finom éleiből bár egyet is megcsorbitson. Ezúttal is csak erőszakkal tudja beleilleszteni fellogását a mai társadalomba, melynek oly kivételes teremtményei, mint a minőkkel itt találkoznak, nem igen vannak, Chamillacot pedig a költő akaratából túlságosan kegyeli a jó szerencse, hogy sok vesz ödés után, épen aproposo találja meg az őt megértő és megbecsülni tudó nemes szíveket — ebben a rideg világban, melynek porát és sarát nem tűri a költő fehér szárnya.

Szépén van a mesébe szöve Ledieu Sophia, a tánczosnő alakja, kit Chamillac kiránt a bukásból, s mélyebb vonzalom nélkül ígér neki házasságot, ha megjavítja magát, jöllehet máshoz vonzódk a szíve. E viszonynak meg volna a maga drámaisága csakhogy a végén regényes megalkuvásban nyer megoldást s nem támaszt drámai ös-szeütközést. A szükséges perczben Sophia félreáll a nagylelkű Chamillac útjából, viszszaadja szavát, s egy festőnek lessz neje. A kit Chamillac szeret, az annak az ezredesnek a leánya, kit egykor meglopott. A szerencse azonban a költő akaratából, ismét segélyére jön, megmenti az ezredes fiát könnyelmű és súlyos adósságoktól, bevalija régi bűnét az ezredes leánya előtt — kitől bocsánatot nyer és boldogságot egész életére.

Ebből a tömör vázlatból hamar kitetszik mily hosszú, faosáros utakon vezet végig Feuillet a kitzúzott eszmét, s ez az

hazánk oly pontjáról, honnan csak a legutóbbi időkben is nem egyszer szárnyaltak be a hazai hazát, oly törekvésekről szóló hírek, melyek a hazai szívet csak fájdalommal töltötték el.

Besztercebánya város, Zólyom megye székhelye. Nyolcz ezer lakója nemzetiségek szerint tótok, németek és kevés magyarok közt oszlik meg. A magyar elemet jobban a hivatalnoki osztály képezi, de a hazafias elemet — nem nézve a helyzetet az optimizmus szellemében — jelentékeny rész teszi.

Csak két évi története van annak, mit elmondani akarok. A múlt évben, márciusban, néhány nappal a nagy nap emlékünnep előtt Besztercebánya egy pár lelkes ifja, hivatalnokok, néhány ügyvéd s állami tisztviselő egy barátságot összejövetelen kifejezést adott a gonoltnak: nem volna e méltó Besztercebánya város közönségéhez s nem várhatja-e meg a magyar haza tőlük is, hogy szenteljenek emléket az 1848-iki márciusi eszmének és örökre fényes napoknak. Csak a hangot kelle megadni, hogy erre életre keljen az eszme és érzelm, mely már eltöltötte a valót.

Formális szervezkedést nem akart megállapítani az értekezők, hanem igen is elvben elfogadta, hogy megkivánja ülni március 15-ét, sokat várva és remélve a lelkesedéstől. Ehhez képest falragaszok útján, magyar és német nyelven szerkesztve, volt felhiva a közönség a fontos nemzeti esemény megünneplésére. Este a menet felváltással, zenekísérettel a városháza elé vonult, hol az intézők egyike elszavalt a magyar szabadság lánglelkű költőjének lelkét. „Nemzeti dalát”, s utána egy másik ünnepi beszédben emlékezett meg az 1848-iki napokról. Aztán a közönség társas vacsorára vonult, hol egymást érték a hazafias szellemben tartott beszédek.

E tényével Besztercebánya azon helyek közé avatta magát, melyek nem zárják el többé magukat oly nagy jelentőségű események megünneplésétől, melyek a magyar haza, a magyar nemzet történelmében az utókor számára soha el nem évülő betűkkel vannak bevéve.

Az évforduló ez évben ismét beköszöntött. A kezdeményezés után csak a lelkesedés emelkedhetik; az elhittett mag csak fejlődésnek indulhat; a produmált eszme csak megmozdithat. Ugyanazon néhány lelkes magyar hazafi, kik első ízben az eszmének testet adtak, megkezdtek most is működésüket. Leikes felhívásokat köröztettek, melyben a város minden polgárát felszólították márc. 15-ének megünneplésére; az utasazogleteken falragaszok hívták fel a város közönségét, hogy ablakaik kilátásával külsőleg is adjanak kifejezést, hogy sorakoznak azok közzé, kik a nemzeti megvalósítás eszméjét megértették s annak áldásait élvezni érdemesek is akarnak lenni.

És Besztercebánya hazafias közönsége másodsor ilt meg őszinte érdelemmel Március Idusát.

A város piacotere, az utcazák emeleti és földszinti ablakai pompásan kilátgattak, itt-ott, transparenttel „Éljen a haza” felirattal; az ünnepi menetlampionokkal, nemzeti lobogókkal, a városi tűzoltók rendfentartása mellett, zenekísérettel, a Kossuthot énekelve vonult fel a piacra. Itt az „Egyetértés” cz. dalegyetel rázendítette a „Hazának rendületlenül”-t s aztán egy ügyesen átgondolt szónoklat, a dalegyetel „Talpra magyar”-ja megadták a nemzeti ünnepnek azt a méltóságot és fenséget, mi a nagy czélokért küzdő nemzet ünneplését megilleti. A haza, meg Kossuth zajos életével elcsodolva a nép, mintegy 260-an a takarékpénztár díszes termében társas vacsorára vonult a közönség egy része 9 óra

felé, hogy az ünnepet szokásos módon lakomá és lelkes beszédek közt folytassa. — A tartott beszédek közt legnagyobb hatást tett Mochovics János ev. lelkész beszéde, melyet a föltörő élelnek és helyeslések gyakran szakítottak félbe. Illobb és behatóbb méltatást igényelne a férfi működése, mint ezt e helyen s jelen alkalommal tehetném. Legyen elég megjegyezni, hogy a derék hazafias lelkész működése a hazafias örökében oly fényes eredményeket hozott létre egyházmegyéjében, melyekre önmaga büszkeséggel tekinthet vissza, s a melyekért 12 év után tán nem soká késztetik az elismerés fensőbb helyéről is.

A görög és római nép, a classicus ókor e két kiváló representatása hit és állam életének körébe vonta a nemzeti ünnepek és játékok rendezését. Felületes és méltatlan felfogás volna e két gondolkodó, a magaszósért, széptört oly nemesen lelkesülő két néppel szemben hinni, hogy az olympiai versenyek, a nemeai játékok; a rómaiak nyilvános és állandó játéka, melyek összehozták Hellas fiait és Róma polgárait, csupán csak külső díszelgés, vagy a „panem et circenses” után sovány egy élvezet vágyának kielégítésére szolgáltak: volt ez ünnepélyekben, egyes emlékezők események alkalmából rendezett játékokban egy erős erkölcsi erő, egy egybe forrasztó tudat, hogy az ünnepélyekre egybesereglett görög és római nép egynek, egy erős és fájódnai hivatott görög és római nemzetnek érezte magát. Ezt az erkölcsi erőt, ezt az egybe forrasztó tudatot ismerem én fel a magyar haza, a magyar nemzet azon ünnepeiben, melyeket a nagy eszmék, nagy horderejű események kegyeletes megünneplésére szentel itt is, ott is.

Végül ez önkénytelenül jött referádám két megjegyzéssel sietek beárni. Egyik az: ha Besztercebánya város ünnepét szentel és fog ezután is szentelni március 15-nek emlékére, nagyra kell becsülnünk a jelenséget. Megmondom az okát is.

A kezdeményezők sorában egy szines az ugynevezett „divatos hazafiakból”, mint a felvidéken e kifejezés járja, kik azért akarnak a felszínre kerülni, hogy mellüket verve nagy hazafinak deklarálják magokat kevésbé biztos existenciájuknak az éron jobb fordulatra jutása reményében: de igen is mondhatom a dolgok élén állók jobbadán független, önálló emberek, kik ha véghez visznek valami hazafias cselekedetet, tesszik azt szívők őszinte sugallatából, tesszik, hogy egy mondan, lelki szükségéből. Másik az: örömmel időzölök Besztercebányát a kedvezményezés terén azért, mert e tettével oly időben propagálja a hazafias törekvéseket s igyekszik táplálni a hazafias szellemet, midőn talán válságos állapotoknak előjébe néző drága hazáknak oly nagy szüksége van a jó hazafiakra, a derék honpolgároknak, s midőn másfelől e hazában oly soknak kell megmagyarázni, hogy a magyar haza jótéteményeiért, kivétel nélkül osztott előnyöikért részkörül csak hű ragaszkodást kíván e vérrel áztatott földhöz, mint közös anyánkhoz, de nem rut halálanságot.

M-y.

A havasokból.

Topánfalva márc. 15.

A kincstár és foglalkozás nélküli bányászok.

Ha régen bárhol, bármiféle kincstári üzem nyitattak, a munkások és hivatalnokok egy kis kolóniája keletkezett, a kincstár legelső tendője vala: gondoskodni templom és iskoláról. Tehát a kultúra e két nevezetes eszközt keltelte fel, tudván, hogy ezek lehetnek azon hathatósabb motívumok, melyek leginkább képesek a nemzeti nyelvre, érzület és élet fenmaradását a kihalástól megmenteni és fejleszteni.

De a kincstárnak kellett lenni más céljának is: kényeret adni a nép kezébe, mely, mint minden időben, egy most is, foglalkozás hiányában el szokta követni azon bűnököt s elszenvadni kötetkenyiesiket, miket a télettség és inség szöktak előidézi.

Igy a kincstár kettős missiót teljesített: gondoskodott munkásainak anyagi és szellemi jólétéről. S csak is e kettőnek — anyag és szellem — együttes tekintetbe vételével és ápolásával lehet a kulturális célokat elérni. Akár egyik, akár másik hiányozzék; a kultúra minden törekvése csak sántikál, a nép elcsenevészedik, mert nincs meg azon táplálék, mely élte, lénye alkotó elemeinek konzerválására mulhatatlanul szükséges.

Azért nagy hiba a kincstár részéről, mindazon helyeken, hol a természet kincsekben — só, fémek stb. — gazdag, s hol régebben a nép nyomorán érzéketlen könynyítő műveletek folytak: már csak ezen kincsek kiaknázhatása céljából is nem nyújt foglalkozást a szegénység számára, vagy az összpontosító törekvések rendszerét folytatja, nem törvőve azon munkások sorával, kik a megszüntetett üzemek folytán nagy inség és nyomorúság közt lettek hátrahagyva.

Az a takarékoság, mely a kincstár ilyeszerű eljárásában szándékolatik; azon öszeg, mely a munkások és hivatalnoki személyzetnek összpontosításával megtakaríthatókat mutatkozik; mind csak üres látszatok; mert az állam javára az — eloysebb ha a koncentralizstikus törekvések folytán megseporolt néhány frt? vagy az, hogy ha épen ezen roz rendszer miatt egész községek szájából veszi ki a falatot?

Ha az erdélyi kincstári munkahelyeket és ezeken szétszórtan élő magyarságot figyelet alá vesszük: azt tapasztalndjuk, hogy azok igen nagy része nem csak a természetből, hanem más idegen ajkúak által is el — és körülszigetelve vannak.

A különböző nemzetiségek között minden kincstári hely megannyi magyar szigetekként képez.

S fájdalom a kincstár emezek érdekéből — s mi különösebb, állami magasabb érdekekből is — sem az anyagi, sem a szellemi jólétre vonatkozólag nem mutatja jóakarátának, kulturális törekvéseinek lekötőlező és dícséretet érdemlő jeleit.

Ha egy roz fedül és torony templomot látsz: a kincstár bőkezűségét hirdeti? Ha roz kerítések mellett messz el: ezek bizonyára paplaci — vagy temetőkerítések, melyeket oly szépen pátrozál a magas kincstár; ha koldusokkal találkozol: ezek is vagy kincstári papok, vagy kántorok, stb.

De ha mindezek a régi rendszer öreg hibái miatt kintlónak: legalább ne mutassa akkora érzéketlen közönyt a nép nyomorával is szemben!

Peldát hozok fel.

A havasok között Offenbánya csak a közel multban is igen tekintélyes kincstári bányahelység vala. Volt ott bányászlat, kohászat, és a nép, különösen a Csik-Szent-Domokosról kivándorolt székely eredetű bányászok jólétnek örvendettek, mert a bányászati és kohászati üzemek mellett kapott munkát s munkája után tisztességes bért is kapott a munkás.

De jelenleg mit tapasztalunk? Azt, hogy a régi kincstári zúzdák, hivatalnoki szállások, a kohó épületek mind vagy egészen pusztulnak el, vagy éppen dákó román épületek tizhelyeivé levének azon házak, hol nem igen régen még a valódi boaszteret lángja égett.

S miért mindezek? Mert megmagyarázhatatlan okokból a kincstár itt minden banya és kohó műveletet a maga részéről

beszüntetett — már évek előtt. „Megmagyarázhatatlan okokból” — mondom — mert az itteni kincstári bányászlat nem küzdött deficittekekkel; másrészt pedig — még deficit mellett is — nem indokolható rendelkezés vala azon beszüntetés, melynek előreláthatólag az itteni magyarság leve áldoztatá, kényer, foglalkozás nélkül maradt s a szegénység folytán az eloláhosodás veszélyének tetetve ki.

S mit nyert ezzel az állam, a kincstár? Azt, hogy néhány hivatalnoki állás eltörölésével s a kohó üzemnek Zalatnára összpontosításával spórolt ugyan pár ezer frtot; de egyuttal nem taszított e egy egész bányahelységet az onyészot karjai közé? nem lett-e tönkre téve az offenbányai magyarság anyagi és szellemi existenciájája?

Ugy hiszem, magasabb államérdek az, ha a nép anyagi és szellemi jólétén segíünk, mintha hibás koncentralizstikus törekvésekkel az inség alapját megvetve, terjedésére is közreműködünk.

Ily szerű átkos rendelkezés vala az, melylyel az offenbányai kincstári bányászlat és kohászlat tan másfél évtizeddel ezelőtt b lett szüntetve.

Az igaz, hogy Zalatna ezáltal nagyobb lendületet nyert: de épen akkor, mikor egyik emelkedik: semmivel sem indokolható, hogy a másik romjain történnék az emelkedés; s hogy Offenbányán anyai építkezés, banya- és koházati berendezés és a bányász magyarság semmiben és semmivel hagyassék; s hogy legalább is csak a bányászati egy bányászati és két bányafelőr vezetője mellett a népet, közérdekből folytatva nem lett!

Igaz ugyan az is, hogy az offenbányai kincstári bányászlat örökségbe lépett egy társasági, de ebben Offenbánya és magyarságára épen semmi haszon sincs; mert eltekintve attól, hogy e társasági bányára is talál e siránkozó próféta keseregése: „nem lékezzél meg uram mi történt mivelünk, nézd és vedd tekintetbe megaláztatásunkat. Örökségünk idegenekre szállott. Szolgák uralkodnak rajtunk és nincs ki azok kezéből megszabadítana” — minden áldástól megfosztva a magasabb érdekeket rendezően mellőzni szokta s önző öncéljain ki vül nem igen ismer nemesebb célokat. — Hogy munkásai legyenek: ez csak eszköz; de hogy a munkás faradozása után jólétet biztosítson magának: ezt tekintetbe nem szökták venni az érdekszövetkezetek spekuláns emberei; ez mellékes szempont náluk. Mar pedig épen e szempont lenne egy hatalmas ok: hogy a kincstár minden ily helyen legalább is e g-m-u-n-k-a címén felhagyott műveleteit ismét megkezdtné a szegénységgel küzdő nép teljeselemzése végett.

A kincstár ily intézkedéssel a kultúregylet céljait nagy mértékben segítené a megvalósulás felé, mert a nép anyagi jólétének megteremtése egyik leghatalmasabb eszköz a nemzeti érzés felébresztése és ápolására s az értelmi műveltség megszervezésére.

De különben a települési viszonyok is követelik, hogy azon föld, melyet a nép magának mondhat; azon hegyek, melyek kebeli telvők kincsekkel: ne maradjanak műveletlenül, ne kiaknázatlanul. Ez a természet predesztinációjája. Az egy síkságon ültöt tanyát: azért földműveléssel foglalkozzék; másik a havasok árnyában huzta meg magát: foglalkozzék baromtenyésztéssel, vadászattal stb. S kiket az Isten a természet kincses ládáira, a féműs hegyek oldalaira telepítve, ezek ne élhetnének rendeltetésüknek? ezek előtt tétetik lehetelenné a kincsek kiaknázhatása? Igen, mert a szegény munkás kezéből ki van véve azon kulcs, melylyel a természet titokzatot, záros, kincses ládáinak felnyitásához juthatna, mit kellőleg indokolni nem lehet. S

ha nem lehet, mért van mégis e nyomorúságos állapot? oly kérdés ez, melyre felelet csak azok tudnak adni, kik a munkás, a nép anyagi jólétének tekintetbe nem vételével, vagy épen feloldozásával igyekeznek: nagy czélok felé törni s a takarékoság hangzatos elvét kürtölik nagy öblök torkánál épen akkor, midőn minden egyes megbon takarított fillér után koldulva nyújtja a kezét azon nép, melyet az elemi csapások rozsz gazdálkodás s hibás rendszerek jólététől elvontak, de jóléthez jutni, már nem tudják segíteni.

Igy járt a nép azon helyeken, hol a kincstár műveleteit beszüntetve, munka nélkül hagyta a telepeket. Inség, nyomor uralkodik s a szegény életében nem élni oha hanem halálát várja. És ez be is következék kétszeresen: mert meghal az anyaföldnek, és még lassanként saját nemzetének is Paupertas summa menetrix.

Azért midőn a kultúregylet bejárja kies Erdélyt és annak rónáit, annak helyein, annak hegyei közt élő eltévelyedő elcsenevészedeit magyarokat nemzeti tudatokra ébresztetni, az édes anya keblére visszaeszesíteni s mint a szent könyvek tyukja, — saját szárnyai al akarla gyűjteni fiait: csak magasabb és kötelezősszerű hivatását követi, magyar állam — miat kincstár is — ha elhagyott vagy elhagyott volt kincstári telepeknek foglalkozást nyújtva, megmeneti törekszik a magyarságot legalább anyavéselyektől, melyeknek egyedüli okozója a munkahiány, az inség. — És ezt a kincstár különösen oly helyeken, mint Offenbánya is, annál inkább megteheti, minél világosabban bizonyítja a tapasztalat, hogy ha már az ott működő magán bányászati deficit nélkül — sőt nyereséggel existál: tud: miért ne mivelné ugyanezt a kincstár is bányáival, ha egyéb okból nem, legalább inségmunka címén? az ottani magyarság felkarolása címén? Hisz mindez nem kerülne sokba, mert még épek nagyobbbráz- és kohó művei még szintén épek hivatalnokaiak kollásai — és ott a kincstár hegyek kebelében, mely mint régen, most is gazdagon fogná jutalmazni a szorgalmat, felelevenítene az egészen kihalt offenbányai bányálat és magyarság régi dicsőségét.

A népek így is, úgy is, de élni kell. Elétfentartási szükségleteiről pedig imed idején az állam kénytelen gondoskodni; ha van a munkás kéznek munkatere, van kilátása a szorgalom jutalmára is: miért a tért elzárni előtte? miért a szorgalmat tétlenségre kárhoztatni? miért a munkát elvonni az erőtlől? miért a bért megtagadni?

Hiszem, hogy a kultúregyletnek az ily dolgokra is kiterjedt figyelme; hiszem, hogy ismeretes az ily szegény elhagyott bányatelepek és munkások elszomorító sorsa azért hazafias irányú munkásságát oda terelendi, hogy a magas kincstár figyelme közelebbi tekintete alá vegye mindazon helyeket, hol mind a kultúregylet, mind pedig a magyar állam céljainak a valódi kultúra terjesztése, s a nemzeti érzület felébresztése, ápolása és megőrzése tekintetből az anyagi és szellemi jólét emelése mellett, leginkább kell összfoglalkozniok a honseretet lángjában összeforrtniok.

Balabán.

A nagyszabeni magyarság.

Nagyszabeni márc. 16.

A „nagyszabeni polgári kör” f. hó 12-án tartotta saját helyiségében ez évi rendi közgyűlést. E közgyűlésnek kiváló fontosságát adott az, hogy a nevezett egyesületében ez az utolsó, a mennyiben már legközelebbi jövőben a „nagyszabeni öltö Együttel” egyesül.

mert, nem titkolhatom el, hogy nagyra csülöm; de gyermekeim jóléte az én gondom.

Hogy Wilfred mit gondolt az apai szeretetnek nyilvánításán, azt ő nem mond meg; de szemeiből különös fény sugárzott. Azonban a következő perczben nyugodtan mondá:

— Tudja Constance mindezeket?

— Az ön látogatását megelőzőleg is csak pár perczrel előbb hallottam a rendeletről.

— Joyce ur, határozata változtatlan? kérdé az ifju.

— Minden bizonnyal.

— De legalább szabad Constance még egyszer látnom? kérdő Wilfred felállott.

— Én, én, nem is tudom mit mondjak, válaszolá a másik; de talán megengedem, hogy félórát lássa, de félóránál tovább semmi este se maradjon, s ez csak abban az esetben engedhetem meg, biztosít róla, hogy nem használja fel a kalmat arra, hogy leányomat örök hiány esküvés ígérethe bonyolítsa, és —

— Joyce ur, szakítá félbe Wilfred önértetes büszkeséggel, ne felelj, hogy bár vagyonomat elvesztettem, de becsületemet megmaradt.

— Sajnálom, mondá Joyce ur megban, miután Wilfred kiment a szobából. Ez a fiu sokkal jobban tetszik nekem mint unokatestvére; de mit tegyek? Különben hogy mind a ketten olyan szerelmesek leányomba! Remélem nem busul szíve ezután a fiu után; bizonyan nem szak meg szíve bánatában; ez épen ugy hiszem, most a divatból mint a paróka. Hová tettem csak az érték tözsdé hivatalos kimtatását.

(Folyt. köv.)

Redfern János végrendelete.

Elbeszélés.

Angolból: Amica.

— Joyce ur, ugy e nem érti komolyan a mit mondtott?

— Ainslie ur, én mindig komolyan értem azt a mit mondok; s midőn most azt mondom, hogy a leánnyommal való viszonyának a folytatását nem engedem meg, nem tértem el a rendes szabálytól.

— Alig egy hete, folytatá az ifju, éles fekete szemét a kereskedőre függesztve, midőn itt, épen ebben a szobában, azt monda ön, hogy semmi sem tehetné boldogabb, mint ha Constanecnak a jövőjét reméltem bízhatja. Ha ön akkor is komolyan értette, amit mondtott, akkor azt kérdem meg, mi által érdemelttem meg a mai bánásom?

— Önnek tulságos éles elméjű következtetési vannak, jegyzé meg a másik mosolygva. S bocsásson meg, ha eszmememét nem követem egészen. Csak annyit mondhatok, hogy midőn egy héttel ezelőtt a leánnyom kezét megkérte, azt gondolva, hogy ön a nagybátyja vagyonának, azaz negyészázzer font készpénznek, nem különben Redfern Manornak az örököse, nem volt kifogásom ajánlata ellen, mert leánnyom előtt olyan jövőt láttam, a milyent egy gondos szerető atya kívánhat; de az az óta megtalált végrendeletből kitűnt, a min elismertem, hogy rendkívül csudálkozom, hogy

nagybátyja a földbirtokán kívül, mi hitbizomány, tehát jogosan ön illeti, minden vagyonát a legfiatalabbik nővére egyetlen fiára, az ön cousinjára Markham Lőrinczre hagyta. És ez a tény megváltoztatta a dolgok állását. — Ainslie ur, én nagyon sajnálom ön, de nem engedhetem meg, hogy leánnyom szegény emberhez menjen férjhez, Redfern Manor szoba sem jöhet, ismerem, hogy nagy, de elhanyagolt birtok, s jóvedelme a reá fordított költséget sem fedezi.

— Uram, válaszolá Wilfred komolyan, sokkal jobban szeretem leánnyom mint hogy szegénységnek akarnám kitenni, de a „szegénység” szó alatt értelmezett szomorú állapot nem alkalmazható reám.

Igaz, hogy nagybátyjától csak a földbirtokot örököltem, s az ön megjegyzése is helyes, hogy a reá fordított költséget is alig fedezi; de kiadom bérbe, a halászat és vadászatra igen alkalmas, tehát, ez is hoz be valamit, a többire nézve pedig csak azt mondom, hogy tudok dolgozni. Fiatalság, erő, és egészségg, nem megvetendő három előny; s ha ezekhez járul az a remény, hogy Constanecot bírhatom, akkor nincs az akadály mit akarát erőm, és munkaképességem lene győzőző. Éjjel nappal dolgozom és —

— Ah, igen, látom! szakítá félbe a gazdag kereskedő, hideg mosolylyal nézve rajta végig. És mit gondol ön, hogy vajjon ez a fáradszatól munká meddig fog tartani?

— Ha ön azt érti, mondá Wilfred egy kissé csudálkozva nézve rá, hogy mikor vehetem feleségül Constanecot, akkor azt mondom, hogy remélem, hogy két év alatt teremtek neki méltó otthon, habár nem oly fényes mint ezt, de minden este olyant a mivel —

— Meglehetne elégedve, fejezi be

— Beszédével és feltevéseivel csak az időt vesztegetné, az ön és az én időmet. A viszonyt fel kell bontani. S mint az előbb is mondom, nagyon sajnálom ön

— Meglehetne elégedve, fejezi be

— Beszédével és feltevéseivel csak az időt vesztegetné, az ön és az én időmet. A viszonyt fel kell bontani. S mint az előbb is mondom, nagyon sajnálom ön

— Meglehetne elégedve, fejezi be

Zágoni Gábor elnök megnyitván az ülést felolvassa elnöki megnyitó beszédét, melyet a közgyűlés dr. Boros Gábor elnökének teljes szövegében jegyzőkönyvbe venni határozott, mint a mely, eltérőleg az elnöki elhatalmazásról, ily alkalmu beszéd, az igazi hazafiság hangján, eszmék, gazdagon a halgatóság minden egyes tagjának szívét áthatotta.

A nyomtatásban kiadott évi jelentést a közgyűlés a lehető legnagyobb örömmel vette tudomásul, meglepetéssel győződve arról, hogy a kör rövid három év alatt 2842 főt 77 k tiszta vagyonra tett, a mi mostoha viszonyaink közepette, a nem csekély akadályozó elemek ellenére, legszembizonyosságot szolgáltat az intéző bizottság hazafiságának és kitartó ügybuzgalomának, a melyekért a közgyűlés nem is lehet kifejezni jegyzőkönyvi köszönetét.

A múlt évi számadásokat a közgyűlés teljes tudomással intézvén el, Rozenblum János pénztárnok, a ki az egyesület fennállása óta példás gondnal, szakavatott buzgósággal és lelkiismeretes pontossággal vezette az egyesület pénzügyeit, a szabályszerű működtetést jegyzőkönyvi köszönettel adta meg.

A kör ügyeit az „Olvasó-egylettel” való fényes egyesüléséig az eddigi tisztviselőkre és választmányra bízta, hogy egyetértve a társaság választmányával a tisztviselők járjanak.

Elnök a gyűlést lelkes eljenzések közt zárja be.

Veritas.

E. M. K. E.

Budapest, márc. 17.

A fővárosi választmány alakuló ülése.

Az erdélyi magyar közmívelődési egyesület fővárosi választmánya tegnap délután tartotta a régi városába tanácsotermében alakuló ülést.

Az ülést Desseffy Aurél gróf vezette s felolvasta az E. M. K. E. központi választmányának átiratát, a mely nagy örömmel üdvözli a fővárosi választmány megalakulását.

Az átirat jelzi a fővárosi választmány nagy jelentőségét, mint a melynek az egyesület hatalmas támaszt nyer. Kéri a választmány, hogy alakítson sajtóbizottságot, a mely az eszméket való agitációt a lapok hasábjain szünt nélkül folytatassa. Ezenkívül nagyon ajánlja a nők megnyerését Erdélyben mindenfelé megalakultak a „Hölgyegyletek”, a melyek jövedelméhez minden házasszony naponta egy krajczár járul. Ajánlja végül az átirat, hogy az 14 és 20 éves tagok gyűjtése óvatossággal végeztessék, a mennyiben bizonyult, hogy az új dijak nem folynak be pontosan; a helyi javasló, hogy a rendes tagok egyenként fizessenek, ne 6 évre 10 frtot.

Ezután elnök indítványozza, hogy a fővárosi választmány a következőkre terjeszti figyelmét: I. A pénztáros megválasztására. II. A pénzügyi bizottság felállítására. III. A sajtóbizottság felállítására. IV. A választmány felállítására. V. A bazar rendezésére. Horváth Gyula abból a szempontból, hogy a fővárosi választmány a közönség meg ne oszlassék, céljait elvégezze, a ki az iskolaez egyesület és az E. M. K. E. egyesítettnek.

Az iskola egyesület, belátna a czéljait, hajlandó az egyesület iránt tárgyalásba bocsátkozni. Szólt javasolja tehát, hogy a módosított megállapításra czéljából bizottság küldessék ki. Javasolja végül, hogy a választmányt megalakító bizottság mellett bazar-rendező bizottság is alakítsassék.

Helfy Ignác nem kívánja, hogy a választmány már most megállapításokat tegyen. Kéri az elnöket, hogy a pénztárosságra tegyen jelölést. A külön nő- és bazar-bizottságot sem tartja szükségesnek, mert a nő-bizottság az utóbbit is meg fogja alakítani. (Helyeslés.)

Az elnök ezután a pénztárosságra Falk Zsigmond lovagot jelöli ki. Ellenkezett pedig dr. Wagner Géza.

A bazar-szervező-bizottságot a következőkkel alakították meg: dr. Németh Imre, Horváth Gyula, Teleky József gróf, Emich Gusztáv, Desseffy Aurél gróf.

Az általános szervező-bizottság tagjai a következők lettek: Adorján Adolf, Bráza Kálmán, Darányi Ignác, Bárd István, Fenyvessy Adolf, Királyi Pál, Nyir Lajos, Országh Sándor, Pacher József, Radocza János, dr. Schönberg Armin, Mendi István, Rémi Róbert, Schweiger Márton, Helfy Ignác, Légrády Károly, dr. Takács Lajos, Weisz Bernát F., Wodiczka Béla, Szokoly Gyula.

A sajtóbizottság tagjai: Jókai Nór, Falk Zsigmond, Csávolszky Lajos, Nagy Miklós, Neményi Ambrus, Vizi Imre, Csukási József, György Aladár, Tóth Béla, Szokoly Kornél, Bekics Gusztáv, Borostyáni Nándor, Kaas Ivor b., Sonnenfeld Zsigmond, Szathmáry György.

A nőválasztmányba Károlyi Tibor grófné elnökletével a fővárosi választmány hölgytagjai sorából mintegy 150-an jelöltek ki. — Eddig Bpestben van önkéntes tag 10, alapító 224, rendes tag 803, pártoló tag 222, vasúti tagok 267, új tagok 50, összesen 1576 tag.

Március 15-ike.

Március 15-ét — mint lapunknak írják — Zilahon is egész ünnepélyességgel ülték meg. Reggel templomozás volt; Kanizsai E. ev. ref. templom hazafias

beszédet tartott a templom minden zengéséig megtöltött közönséghez. Majd a város háza elé vonult az egész közönség, hol Kereszt József, kir. tanácsos és tanfelügyelő intézett hozzájuk rövid beszédet, melyben a nap fontosságát fejtette. Este folytatása volt az ünnepélynek, melyen Kincses Gyula, a „Szilágy” szerkesztője tartott rövid emlékbeszédet, s Somogyi János, tanár szavalt a Petri Mór és alkalmára irt hangulattaljes költeményét. A program többi pontjait a „Zilahai dalkör” által precízitással előadott hazafias darabok töltötték ki.

Petri Mór hangulattaljes alkalmi költeményéből itt adjuk a két első versszakot:

„Rabláncz lehalt s mint égbe röppenő sas
Szárnyára kelt az eszmé szabadon.
Rablánczokat lerázták, oh Szabadság!
E márciusi búsité nagy napon.
Mint üstökös sugárból font szállya
Olyan szokatlan fény az a nap.
Légy te mindig diadal glóriája,
Népek milliói áldva-áldjanak!”

Légy te a nemzet fényes örömapja.
A „Talpra magyar!” zúgjon újra fel,
Mint felzúgott a márciusi hősök
Ajakán, keblök honszerelmével.
Mint akkor felzúgott s heves zúgása
Megráztá hasán, egész nemzetünk.
És a hármaz bérce százszor visszazengte
E szívből mondott igét: „Esküszünk!”

Az aszódi kör fényesen ünnepelte meg március 15-ét. Ugyanis a polgári kör tagjai s a tűzoltó testület előbb a Petőfiteren a gimnázium előtt gyűlt össze, a hol Gyöngyösi tanár tartott Petőfi emléktáblájánál sikerült beszédet.

Makó város polgársága méltó kegyelettel ünnepelte meg a nagy nap évfordulóját, Justh Gyula városunk orsz. képviselője Orbán Balázs társaságában márc. 14-én a reggeli vonattal érkezett meg Budapestre. A pályaudvaron nagyszámú polgárság ünnepélyesen fogadta az érkezőket. Este ünnepi bankett volt, a melyen az első felköszöntő Koszár Kis Péter mondta Kossuthra. Azután Orbán Balázs méltatta március 15-nek a vívmányait s elítelte Makó város polgárságát. Major polgármester Orbán képviselőt köszöntötte föl. Végül Justh Gyula elítelte a polgármestert, mint a ki távol állva a pártküldelemektől, csak a jó közigazgatás érdekeit viseli a szíven. A sikerült bankettet reggelig tartó táncz követte.

Pozsonyban a jogakadémia ifjúsága a városába természetesen meglehetősen sikerült márc. 15-diki ünnepét, a melyen nagyszámú előkelő polgárvertrezt köztük Mergl polgármester, dr. Beckmayer jogakadémiai igazgató, dr. Kramolij Viktor kir. ügyész stb. az ünnepet délután 5 órákor Haydin Imre nyitotta meg szép alkalmi beszédjével. Aztán Rudnay István szavalt Petőfi „Nemzeti dalát.” Schütz Ágost „48-diki törvényhozás fontosabb alkotásairól” értekezett. Panghy Ignác Gáspár Imrénél alkalmi költeményét adta elő. Végül Sztankovits Ferencz Kozma Andornak „Március 15-ike” című költeményét szavalt. — Este a színházban díszelőadás volt, mely alkalmával Bánk-ban került színre. Színház után ünnepi társasvacsora volt a „Magyar királyhoz” című színdarabban.

A Kassai jogakadémia ifjúsága, mint minden évben, az idén is megünnepelte márc. 15-ének évfordulóját. Az ünnep a társalgási egyesület nagytérképén Kassai város intelligenciájának tömeges részvétele mellett ment végbe.

Székesfehérváron a függetlenségi kör tagjai márc. 15-ének előestéjén szép számmal gyűltek egybe kedélyes társasvacsorára. Nagy Ignác a kör elnöke, bemutatván Kossuth Lajos nagy hazafiságának legújabb és legsikerültebb arcképet, hosszasan ismertette Kossuth érdemeit s sikerült beszédét a nagyszámú gyűlést elzárta.

Debreczen város polgársága az idén, a rossz idő következtében a főiskolai énekerteremben ünnepelte meg március 15-ikét. Az ünnepélyt a dalárda nyitotta meg az „Apotheosis”-sal; énekelte még a „Himnusz”, továbbá a „Szózat”, a „Nemzeti dal” és az ünnepet „Elj őseim hazája” dallal fejezte be. Közben Vékony S. theológus szavalt a Csapó Péter alkalmi költeményét; Nagy Kálmán theológus emlékbeszédet mondott. Szabolcs Miklós Petőfi „Magyarok istene” című költeményét szavalt hatással. Zilahy Gyula színész pedig Szász Gerőnek egy szép emlékbeszédét adta elő.

MINDENFÉLE.

Közlöny, március 18.

— **Kossuth Lajost** hazánk nagy fiát Zenta város képviselőtestülete tegnap tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel a város díszpolgárává választotta. Az erről szóló díszokmányt külön küldöttség nyújtja át a nagy számú zentnek.

— **A magyar király fia Berlinben.** Rudolf trónörökös Szedán délután három órákor megérkezett. A pályaudvaron Frigyes Vilmos német trónörökös, Viktoria trónörökösasszony és Vilmos herceg, továbbá a szolgálati telre kirendelt Wartenburg parancsnok tábornok, a város kormányzója, a városi hadparancsnok és a rendőrség főnöke fogadták s üdvözölték.

Nagyobb fogadtatás a trónörökös kérelmére mellőztetett. Rudolf trónörökös a német trónörökösökkel egy kocsihoz a császári palotába hajtatott, hol a császári párt üdvözölte azután a német trónörökös, a trónörökösasszony s Vilmos hg. kíséretében a királyi várakban levő szállására ment. Este öt órákor ebéd volt a császári pár lakosztályában, melyre Rudolf trónörökös, a bádog nagyhercegi család tagjai és Vilmos hg. voltak hivatalosak. Rudolf trónörökös ez alkalommal porosz, Vilmos hg. osztrák-magyar egyenruhát viselt.

— **A logika ereje.** A következő sorokat vettük: Az „Ellenzék” f. év márc. 15-éről kelt számában „egy professor, de nem esztorgélyos” csodálkozását fejezi ki a felett, hogy tek. Deák Lajos, maros-tórdalmegyei kir. tanfelügyelő ur, Agyagási Vidornak a maros-vásárhelyi polgári iskolánál üresedésbe jött számtan-tanári állomásra történt megválasztását helybenhagyatni véleményezte. Magam részéről az eseten nem csodálkozom. A dolog a „logika” elvének szemlélő tartásával történt így. A tanfelügyelő ur t. i. így okoskodott: „ha én mint volt megyei aljegyző egy ugrásra kir. tanfelügyelő lehettem; miért ne lehetne műszertárgyalásból is egyszeres számtan-professor? Felcsaló nem fontolta meg, hogy a logika legerősebb klássa a dolgoknak. Ennyit az igazság érdekében a kir. tanfelügyelő ur védelmére! Egy nem érdekelt.

— **Hazafias jobbágyságok.** Lapunknak írják Kis-Kapusról: Érdekes, hogy a március 15-ik napját már vidéken is kisebb községekbe, mint ünnepet megüli a 48 előtti öreg gazdák, kik az urbesség alól felszabadultak. — Ugyanis Kis-Kapus községben megnevezett napon 50–60 jó módú felszabadult polgár délutáni 5 órákor összegyűlt a községi iskola termébe hol Ambrus János igen talpra esett beszédet tartott a hallgatósághoz, elítelve Kossuth Lajost mint megváltót. — Utánna Vincze György beszélt elítelve a függetlenséget, — az ünnepély barátságos lakomával végződött.

— **A királyi elismerése.** A kir. kuria Szabó Miklós elnöke alatt teljes ültés tartatott, mely alkalmával felolvasták a felseje a király kéziratát, melyben a kurianak az évi buzgó tevékenységéért elismerését fejezi ki.

— **Esperes beiktatás.** Moór Gyula brassói ev. luth. lelkeszt mint ujonnan megválasztott kerületi esperest a szardán megtartott esperességi ülésen nagy ünnepélyességek között igatták be új hivatalába.

— **Pálffy Ferencz** sz. udvarhelyi ügyvédet és nejét Urton Boros asszonytérzékeny csapás érte, kis hűk Károly életének 5 ik évében e hó 14-én meghalt.

— **Brassói hírek.** — Placskó György nék gyűlést rendezett a bolonyai kisdudóv intézet javára s 31 frtot adott át a vezetőségnek. — Tíz volt kedden a Csigahegyen. Elterjedést idejekorán megállították. — Egyik lelvészeknyébe valami éretlen sühanc vizet töltött, s a levelek mindössze aztak. — Márk Sándor tüzér százados elhalt, s e hó 14-én nagy fénnel temették el.

— **A nagyenyedi polg. iskolai tanítók testülete** márc. 19-én a Gáspár-alap javára hangversenyt rendez, melynek műsorába ének, szavallat, hegedűjáték van felvéve. A hangverseny 7 órákor kezdődik a Nemzeti száló termében.

— **Bírói nyugalmaztatás.** Balázsovics Zsigmond kir. tábla bíró nyugalmaztatása iránt beadott kérvénye a király által elfogadtatott. Az igazságügyminisztérium erről értesített.

— **Megszakadt a szíve.** A kir. kuria IV. büntető tanácsának terme szokatlan izgalmas jelenetnek volt a színhelye kedden délután. Egy szegény asszony itélhetetősége jelentkezett, s az ítélet sorsa fölötti aggodalmában, a publikáció megkezdésekor a bírál előtt élettelenül összerogyott. Mikor az elnökölő bíró kiejtette az szavakat: „ő felseje a király nevében”, — a szegény asszony ájultan összerogyott s az előhívott rendőrök a Rókusba szállították, ahol a rendőrorvos konstátálta, hogy a szerencsétlen nőnek a szíve megszakadt.

— **Holub megkerült.** A N. Fr. Pr. londoni tudósítója ezt táviratozza lapjának: „Holub Emil és neje február 22-én jó egészséggel Bamangvatóba érkeztek.” E hír nem új, hanem csupán megerősítése a Reuterbureau híregebbi táviratának, mely szerint dr. Holub Sopongba érkezett. A mai távirat a maga általánosságában nem is egészen érthető, mert Bamangvato nem valami meghatározott hely, hanem e névvel Afrika térképein a Zambézi és a Limpopo folyók közt elterülő földet szokták megjelölni. Érdekes az is, hogy míg a krázbíri távirat szerint Holubék Sosongba rettentőn elcsigázva érkeztek, az új telegram jó egészséggelkel örömdetekt megbenűntek.

— **A Kincsem vége.** Kisbérből írják, hogy a Blaskovits-istáló büszkesége és a magyar lovak közül külföldön is legnagyobb hírnévre vergődött Kincsem kedden éjjel kimúlt.

— **Kirándulás Fiuméba;** onnét külön hajón Abbazziába és Buocariba. A m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája (Mária Valéria utca, Hungaria szálló) a husvét ünnepk alkalmával f. évi április hó 9-én Bpestől társas kirándulást rendez különvonattal Fiuméba s onnét külön gőzhajó

jón Abbazziába és Buocariba. Ezen kiránduláshoz kiadandó menettérty jegyek árai a kirándulással egybekötött programmszerű ellátás, elszállásolás és hajózási járó költiségekkel együtt, következők: I. oszt. 39 ft. II. oszt. 31 ft. III. oszt. 24 ft. A visszautazás bezárólag április hó 22-ig bármely személyvonattal is történhetik. Visszatárazásnál a gyorsvonat is használható az esetre, ha a gyors és személyvonatu rendes menetjegyek ára közti különbség utánfizetetik. A vidéki résztvevők számára, a különvonathoz való csatlakozás végett, a m. kir. államvonalain Bpestre és vissza történő utazására 50 százalékos mérsékelés 14. napig érvényes menettérty jegyek fognak kiszolgáltatni. Előjegyzések fentmiltet irodában (Mária Valéria utca Hungaria szálló) továbbá az aradi, kolozsvári, brassói, miskolci, debreczeni és szegedi városi menetjegy irodákban bezárólag április hó 6-ig elfogadtatnak, hol külön programmok is díjmentesen kaphatók.

VÁROSI HIREK.

— **Uj városfőtelep.** Az új Erdélyi Pinczeegylet azon elkép., mely a vasutnál, a kőraktárak felett terül el, párcelláztatta, kereszbe menő két utczával ellátva, tizenöt telekre osztva, még a tavaszi építkezés alkalmára eladónak teszi. A telkek nagysága 400 négyszög méter, vételre — mint halljuk — már is sokan jelentkeztek.

— **Athletika.** Az atletikai klub vasárnapi házi viadalára szóló belépő jegyek a klub pártóló részére szétküldetnek. A kik valami ok miatt kézhöz nem kaptak, sziveskedjenek ez iránt a ptebék és szombat esti gyakorlati órákon, valamint szombaton délután 4–6-ig Illing Sándor klub pénztárnokhoz (Hid utca 4 sz. emelet) fordulni, hol az kézbesítetni fog. A viadal iránt érdeklődők, kik jegyre igényt tarthatnak, a jelzett időben klub tagok után kéretnek a pénztárnokhoz fordulni.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** búléselet nyelv- és történelemtudományi szakosztályának f. év márc. hó 19-én szombaton d. u. 5 órákor az egyetem böles. karának VIII. számú termében felolvasó ülést tart, mely alkalmával Kovári László szakoszt. tag: A magyar államessme alakulásának története az Árpádok alatt. Moldován Gergely szakoszt. tag: A bihari havasok román néperől ozim alatt fognak felolvasásokat tartani.

— **Gyűlésre meghívó.** Felhívának Kolozsvár összes munkásai és kis iparosai, a folyó hó 20-án az az vasárnap délután 3 órákor, a rendőnt étertermében tartandó munkás gyűlésre. A gyűlés tárgyai I-ször A Magyarországi általános munkáspárt felhívásának felolvasása. II-ször küldöték választása. Mely gyűlésre az érdekeltek minél számosabban meghívhatnak.

— **Nyilvános köszönet.** A kolozsvári takarékpénztár tks. igazgatósága, a kereskedelmi akadémiának evek sora óta buzgó pártolója, múlt évi zárszámadásában a jötekeny cselezőka szánt összegből intézetünknek az alkalmával is 125 frtot volt kegyes adományozni mely hazafias tettéért kedves kötelességünknek ismertetjük a nyilvánosság terén is, halás köszönetünket kifejezni. Kolozsvár, 1887, márc. 17. A kereskedelmi akadémiá felügyelő bizottsága nevében: Kiss Sándor igazgató.

— **Köszönet nyilvánítás.** A kolozsvári kisegítő-takarékpenztár szövetkezet, és a kolozsvári Takarékpénztár részvényársulat tekintetes igazgatósága, a kezelem alatt lévő kolozsvári nemzeti színház nyugdíj alap gyarapítására 50–50 o. é. forintot adományoztak, addig is míg a nyugdíj választmányának bejelentem, ez uton mondok köszönetet. Kolozsvár 1887 március hó 18-án. Tóth József alappénztárnok.

MŰVÉSZET.

* **A kolozsvári színház dolga** még két napig tartatik elrajve gondosan bedugaszolt palackokban, melyből nem lehet kisejteni a jövőndt. Március 20-án, tehát holnapután, lejár a pályázatra kitűzött terminus, melynek eredményét a színház összes személyzete természetesen érdeklődéssel várja. Tudomásunk szerint eddig még egyetlen pályázó sem jelentkezett, s bizonyosak vagyunk most is, mint voltunk a pályázat kihirdetésekor, abban, hogy hasonló feltételek mellett nem fog akadni az osztrák-magyar monarchiában olyan pályázó, a ki bár egy csipetnyi józansággal rendelkezik arra, hogy a pályázati feltételeket mérlegelni tudja. A színház kötelekeiben azonban családok emberek vannak, kik existétiájukat nem kockáztathatják. Múltányos dolog tehát, hogy az intendatura komoly és megbízható formában nyilatkozzék a jövőre vonatkozólag, s határozott választ adjon valahára erre a kérdésre: mi lesz? Ez voltaképen nem is múltányosság többé, hanem kötelesség, melynek súlyát minden társadalomban élő ember kell, hogy érezze és tisztelteben tartsa. Nem szeretünk a színház belső dolgaiba avatkozni, de ez az állapot nem házi ügy többé, hogy bedugaszolt palackban lehessen tartogatni, — hanem nyílt ügy, nyílt seb, melyet az intendatura soha sem lessz képes orvosolni. Kolozsvára szakavatott és practikus igazgató kell, ki kezét fogja a művészetével, mindenképp a színház pénzü

ügyi nyomorúságait hozza helyre, azután tanulmányozza a kolozsvári intelligens közönség ízlését, s a szerint állítsa össze a repertoirt. Most minden vaktában történik. Kapkodás és találmomra való munka keseríti az intendaturát is, a közönséget is, mely nem tehet róla, hogy a színház titkárja, minden igyekezete dacára sem ért egy nagy műintézet repertoírjának értékes összeállításához. A miért-re való választ pedig érdeklődéssel várjuk.

* **Nemzeti színház.** Kulinyi Márton javára a „Dezentor” került színre. Közönség kevés volt. A begyűlt közönség azonban, mely Kulinyit kileptekor rokonszenves tapsal s koszorvát fogadta, igen jól mulattott Pák és Márk bakákon (Kulinyi és Megyeri), kik mindvégig általános derűltség között veszekedtek kölcsönös pajtási szeretetben. Serebi Sári tánczát az este is megtapsolták. Jól csinálták kis szerepeiket Kazaliczki, Ivánfi, Krasznainé, Dezséri és Török. Várad Miklós hebegett. Ezt azonban csak pusztá szokásból hozzuk fel.

* **Jutalomjátékok.** Gerő Lina jutalmán a lapok mai tárczarovatában ismerlett „Chamillac” került színre holnap. — Kazaliczki Antal három egyfelvonásos darabot választ, köztük Giakosa poetikus alkotását az „Apród”-ot. — Mayor Ida jutalmán Beaumarchais „Figaro lakodalmi menyegzője” 25-ike körül. Örülünk a választásnak, mely alkalmat ad rá, hogy Beaumarchais e híresen s mindig szép művében, hosszas szünet után gyönyörködni ismét alkalmunk lesz. — Mind e híreket azonban fentartással közöljük, mert az intendatura nem mindig szokta megtartani az ígéreket a színre hozandó darabok dolgában.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlét 140-ik szám.

Kolozsvár, 1887. március 19-én.

CHAMILLAC.

Színmű 3 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

A földmívelési minisztériumhoz márc. 15-éig beérkezett hivatalos jelentések szerint a vetések állása a következő:

Felvidék. Az északiabb fekvésű megyék vetéseit részben még hó fedi, a a takaró nélkülüket többé kevésbé a száraz hideg időjárás megviselte; különösen a veres herében és luczernában okozott tetemes kárt a fagy; a tavaszi vetés, szőlőnyitás és metszés megkezdett; a trágyahordás még folyamatosan van; a gyümölcsfákön sok rügy mutatkozik.

Dunántúl. Az őszi vetések jól telelték, a repce a fagyok folytán sok helyt megrikult; a tavaszi vetések folyamatban vannak; a szőlők metszése sok helyütt kezdetét vette; takarmányban itt-ott, szalmában több helyütt hiány mutatkozik.

Alföld és szaki rész. Az időjárás általában enyhült, az őszi vetések jők és zöldülni kezdenek; fagykár nem észleltetett; a tavaszi szántás és vetés kezdetét vette; takarmányhiány nem észlelhető.

Alföld déli része. Az őszi vetések kedvezőleg telelték s a beállott hóolvadás és enyhe időjárás mellett szépen szendülni kezdenek; a repce Bács-Bodrog, Békés és Csongrád megyékben sokat szenvedett; kedvező idő beálltával a tavaszi szántás és vetés jelesen Bács-Bodrog és Békés megyében megkezdett, sőt a zab és árpa nagyobbrára el is vetetett; takarmányhiány Torontál és Békés megyében mutatkozik.

Erdélyi megyék. A február hava közepén lehullott nagyszámú hó a vetéseket még csaknem mindenütt fedi; de a beállott enyhe időjárás következtében a hó a vetésekről olvadni kezdett. A száraz hideg tél a különben is gyenge vetéseknek, különösen pedig Nagy-Küküllő megyében a buzának, Szilágy megyében az őszi árpnak jelentékenyen ártott. A tavaszi alé szántás Szilágy megyében kezdetét vette.

Hetivásár Kolozsvárt.

A tegnapi hetivásár a közlebről lefojt hetivásár miatt a rendesnél is gyengébb volt. Az árak egészen megegyezők voltak az országos vásárról közlötkekkel a menyinyben gabonamélték hektoliterenként: buza közepes 7-60, legjobb 8-20–30 kr; rozs legjobb 5-60, elegyes 5-20. Zab legjobb 5-40. Marhahús kilógr. 34 krajczár. Sertés 44 krajczár.

Az erdélyi pinczeegylet e hó 16-án Kolozsvár közgyűlést tartott s újjalakítását véglegesen rendezte. A volt részvényes társaság üzletét, vagyonát terheit átadta a szövetkezetnek, a szövetkezet átvette; a feloszlott és keletkezett társaság között az átadás és átvétel feltételei véglegesen megalkították. E megállapodás folytán minden darab részvényért egy darab 100 frtos szövetkezeti rész jegyet kap a kik pedig be nem léptek azok részvényei 5 év alatt bevaltatnak.

Eszerint a részvényes társaság felszámolásának folytatása a szövetkezetre ment át, mely a mai naptól az üzletet folyamatosan tette s a bortelmeletet már is felszólította, hogy különösen faj boraiknál a külföldi piacok ellátása végett mintákat küldjenek be.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

H I R D E T É S E K.

Tölgy-épületfa eladás!

A báró Kemény István-féle esom-bordi erdőből, a n.-enyedi vasuti állomástól 3-4 kilométernyire, 5000—6000 köbméter 24—60 cm. vastag szálakból álló tölgyfa tövön eladó.

Ertekezhetni Dezső Zsigmond főerdésznél Nagy-Enyeden.

176. (1—3)

„GAZDÁK ÉS IPAROSOK”

általános hitelszövetkezetének

KOLOZSVÁRI ÜGYVIVŐSÉGE

működését megkezdette.

Hivatalos helyisége: Főtéren (br. Radácz-házban, 31. sz. a.) van berendezve.

Törlesztések, részvényjegyzések stb. ott eszközölhetők Kedden és Szombaton d. e. a pénztárnoknál. Bővebb felvilágosításokkal szolgál

158. (3—5)

az ügyvivőség.

Sz. 556—1887.

II. VI.

Hirdetmény.

A b.-hunyadi kir. jbiróság közhírré teszi, hogy a k.-szent-királyi gör. egyesült egyház telperes javára 44 frt tőke és ennek 1885. december hó 2-tól járó 6% kamatai, ugy 15 frt 20 kr. eddigi, 7 frt 50 kr. jelenlegi és ezután kötségek erejéig özv. Kurucz Péterné szül. Szimula Mária és általa képviselt kiskoru fia Kurucz Gábor alperesek és a végreh. törvény 156. § a alapján Kurucz György (neje Opris Mária) mint társbirtokos ellen, ezeknek a k.-sz.-királyi 97. tjkvben 1. rsz. a. 337 frtra becsült belsőségüknek és ugyanezen tjkvben 2—5. rsz és 7. rsz. a ingatlanokból alperest egykettő részben illető 95 frt 50 krra becsült

168. (1—1)

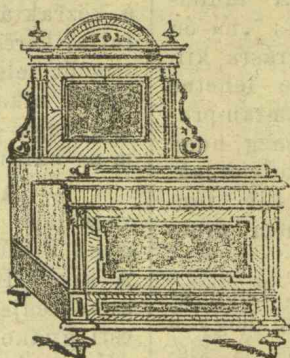
tulajdonjándóságnak végrehajtási árverésen, a beadott, elfogadott s hivatalos órák alatt ezen tjkvi hat. megtekinthető árverési feltevék mellett való eladása elrendeltetik.

Ennek következtében az árverés megtartására határnapon 1887. évi május hó 20-ik napjának d. e. 9 órája alólirt tjkvi hat. helyiségében azzal tűzetik ki, hogy ezen határnapon a fenn körölt irt ingatlan birtok a fenn kitett becs, mint kikiáltási áron (melynek 10% bánatpénztől a venni szándékozók által az árverés kezdete előtt kiküldött biztos kezéhez leteendő) alól is el fog adatni.

Miről összes érdekeltek jelen hirdetmény után értesittetnek.

A kir. jbiróság tjkvi hatóságától.

B.-Hunyadon, 1887. február hó 15-én.

DUCHONY JÁNOS

első és legnagyobb

b u t o r r a k t á r a

Kolozvárt, bel-monosto utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legújabb divat szerint és a legnagyságú igényeknek megfelelően a legizlésesebb KÁRPITOS munkával valamint mindenféle nagyságú arany díofakeretű

toilette-, fali- és álló-tűkrökkel

látott ujonan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butorraktáraikkal is bármikor versenyt állhat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit Budapestben vagy Bécsben tetemes költség mellett elégítse ki, köztudomású lévén, hogy ugy izlés, mint csinosság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott. Bátorodik továbbá egyttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a

magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása czéljából legalkalmasabb tutorokra nemkülönbben a minden fajtájú bel- és külföldi szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra is felhivni.

Teljes keletgye kiállítások igen kedevő feltételek mellett vállaltattnak el.

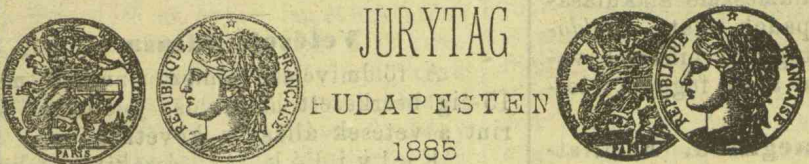
Ócska butorok a mai divat szerint legizlésesebben, gyorsan és pontosan átalakítattnak nemkülönbben elvállaltattnak minden női hímzés munkák a legizlésesebb montirozás végett igen jutányos árak mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanusított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

19. (44—*)

tiszteltettel

DUCHONY JÁNOS.

MATUTSEK JÓZSEF

Kolozvártt, főtér 17. sz.

21 EV ÓTA FENÁLLÓ CZIPESZ ÜZLETE.

Ajánlja minden idényre dusan ellátott

férfi-, női- és gyermek lábbeli

477 (24 *)

nagy raktárát.

Megrendelések

a legújabb

divat szerint

jó tartós

anyagból.

juttatás

ban lehető

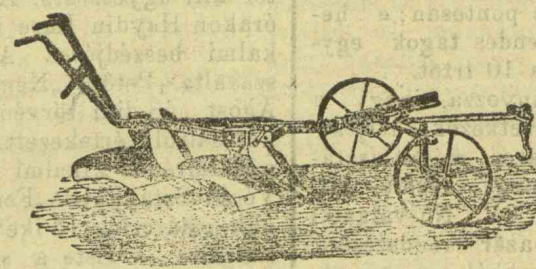
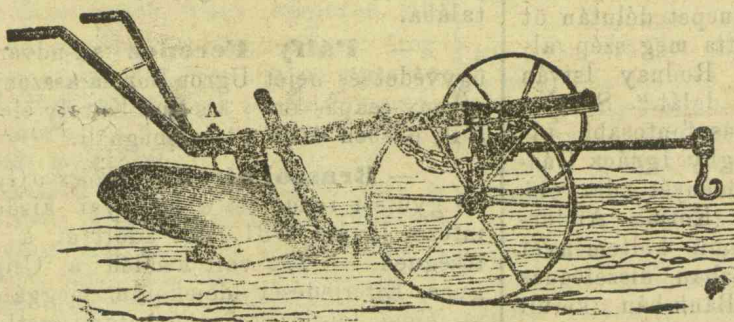
gyorsan és

pontosan

teljesítették

Vidéki megrendelések beküldött mérték esetleg visselt lábbeli minta után teljesítettnek.

Legújabb és legkedveltebb könnyű 1- és 2-vasu ekék.

KITÜNTETVE
TOPOLYÁN
ÉS
SZOLNOKON.KITÜNTETVE
TOPOLYÁN
ÉS
SZOLNOKON.

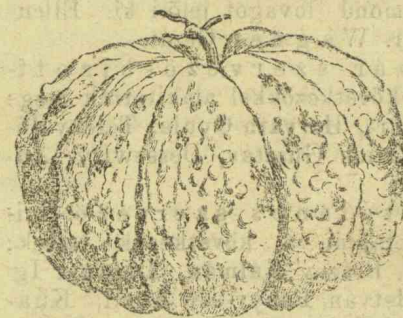
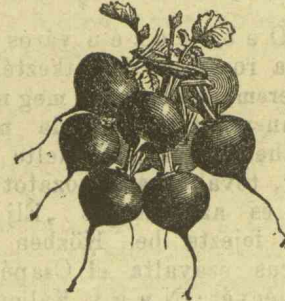
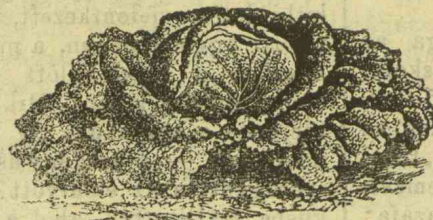
„Yull” szabadalma,

Erdélyben több nagybirtokosnál előnyösen alkalmazva.

Kapható

TAUFFER FERENCZ utóda gazdasági gépraktárában

Kolozvártt, belközép-utca 6. szám.

Legjobb minőségű

velemény-, virág- és gazdasági magvak

kaphatók

TAUFFER FERENCZ utódánál,

Kolozvártt, belközép-utca 6-ik szám.

133. (11—60)